

รายงานผล

การตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (HUMAN RIGHTS DUE DILIGENCE: HRDD)

ประจำปี 2568

คำนำ

เนื่องด้วยหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UN Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) และการประกาศใช้แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570) เป็นกรอบนโยบายระดับชาติที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้ภาคส่วนต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองประชาชนและชุมชนไม่ให้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนอันเป็นผลมาจากการประกอบธุรกิจ ป้องกัน บรรเทา หรือแก้ไขปัญหาหรือผลกระทบเชิงลบอันเกิดจากการประกอบธุรกิจ ซึ่ง วว. เป็นหน่วยงานของรัฐที่ต้องดำเนินการตามแนวทาง ดังกล่าว วว. จึงได้มีการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานอย่างเคารพสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นรูปธรรม โดย ผู้ว่าการ วว. ได้ประกาศแต่งตั้งคณะทำงานด้านสิทธิมนุษยชน และประกาศนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน ของ วว. และกำหนดแนวปฏิบัติตามนโยบายฯ เพื่อให้หน่วยงานภายในของ วว. มีแนวทางในการดำเนินงานอย่างเคารพสิทธิมนุษยชน ซึ่งได้กำหนดให้มีการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence: HRDD) โดยครอบคลุมการดำเนินงานของ วว. ทุกภารกิจหลักในการดำเนินงานขององค์กร

รายงานผลการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้านฉบับนี้ จึงเป็นหลักฐานที่แสดงถึงความใส่ใจและมุ่งมั่นในการดำเนินงานของหน่วยงานภายใน วว. ที่ร่วมมือกันบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างเคารพสิทธิมนุษยชนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจได้ว่า วว. มีระบบงานที่สนับสนุนให้มีการดำเนินงานที่เคารพสิทธิมนุษยชน ตลอดจนมีระบบการแก้ไขเยียวยาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของ วว. อย่างเหมาะสม เพื่อให้ วว. เป็นองค์กรที่เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยให้เติบโตแข็งแรง พร้อมทั้งส่งมอบคุณค่าอย่างยั่งยืนสู่ชุมชนและสังคมส่วนรวมต่อไป

คณะทำงานด้านสิทธิมนุษยชน

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาของการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน

เนื่องด้วยเรื่องธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจในเวทีระหว่างประเทศคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนจึงได้มีหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UN Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) เผยแพร่ตั้งแต่ พ.ศ. 2554 ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมการดำเนินธุรกิจ ที่มีความรับผิดชอบต่อและเคารพสิทธิมนุษยชน จึงมีการประกาศใช้แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ.2562-2565) และแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570) บนพื้นฐานของการนำหลักการ UNGPs มาปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยเชื่อมโยงเข้ากับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) นโยบายแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566-2570) แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566-2570) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ตลอดจนมาตรฐานสากลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้กำหนดให้ทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานที่เคารพสิทธิมนุษยชน ตลอดจนส่งเสริม สนับสนุนให้มีการตรวจสอบกระบวนการดำเนินธุรกิจทั้งของรัฐบาลวิสาหกิจ และภาคธุรกิจให้สามารถติดตามประเด็นสิทธิมนุษยชนอย่างจริงจังโดยมุ่งหวังว่าองค์กรธุรกิจจะดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อ โดยยึดหลักสิทธิมนุษยชนในการป้องกันลดความสูญเสีย มีการประเมินผลกระทบต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นจริง โดยผ่านกระบวนการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence: HRDD) ซึ่งเป็นกระบวนการในการระบุ ป้องกัน และบรรเทาความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งที่อาจจะเกิดขึ้นแล้วและยังไม่มีเกิดขึ้น ซึ่งเป็นผลโดยตรงจากการดำเนินธุรกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม หรืออาจเกิดขึ้นได้ และมีการติดตามผลกระทบอย่างใกล้ชิด รวมทั้งมีการสื่อสารต่อสาธารณะเพื่อให้แน่ใจ ได้ว่าผู้ได้รับผลกระทบจะได้รับการดูแลและเยียวยาอย่างเป็นธรรม

1.2 วัตถุประสงค์ของกระบวนการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน

- 1) เพื่อระบุและประเมินประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนในปัจจุบัน และที่อาจเกิดขึ้นตลอดห่วงโซ่คุณค่า ครอบคลุมการดำเนินงานของ วว. รวมถึงคู่ค้า ผู้รับจ้าง ผู้จัดหาสินค้าและบริการ
- 2) เพื่อลดความเสี่ยงประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนในเชิงรุก โดยการจัดทำมาตรการบรรเทาผลกระทบ และจัดการความเสี่ยงทางด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 หลักการสำคัญของการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน

หลักการชี้แนะแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights-UNGPs) ได้ระบุหลักการสำคัญ ดังนี้

- 1) การจัดทำ HRDD ควรครอบคลุมถึงผลกระทบทางลบต่อสิทธิมนุษยชน ทั้งที่องค์กรธุรกิจเป็นผู้ก่อให้เกิด (Cause) หรือมีส่วนทำให้เกิดขึ้น (Contribute to) จากกิจกรรมขององค์กรเอง หรือที่กระทำโดย

พันธมิตรทางธุรกิจที่มีความเชื่อมโยงโดยตรง (Directly linked) กับการดำเนินการผลิตหรือบริการขององค์กรธุรกิจนั้น

2) การจัดทำ HRDD ของแต่ละองค์กรธุรกิจ ไม่จำเป็นต้องมีลักษณะแบบเดียวกัน ย่อมมีความแตกต่างกันตามความซับซ้อนของขนาดขององค์กร ความเสี่ยงของระดับความรุนแรงของผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน และสภาพกับบริบทการดำเนินธุรกิจของแต่ละองค์กร

3) การจัดทำ HRDD ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากความเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนอาจเปลี่ยนไปตามสถานการณ์และบริบทในการดำเนินการขององค์กรขอบเขตการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน ของ วว.

1.5 ขอบเขตการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (HRDD) ของ วว.

วว. ได้กำหนดขอบเขตการตรวจสอบโดยดำเนินการทบทวนประเด็นสำคัญด้านสิทธิมนุษยชน 8 ด้าน ซึ่งสอดคล้องตามประเด็น UNGPs และครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้ถือครองสิทธิหลัก รายละเอียดดังนี้

ด้านสิทธิมนุษยชน	ผู้ถือครองสิทธิ (Rights-Holders)	คำอธิบายผู้ถือครองสิทธิ
1. สภาพการทำงาน/จ้างงาน	- พนักงาน วว. - คู่ค้า/ผู้รับจ้างภายนอก	กลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากนโยบาย การบริหารจัดการแรงงาน และแนวทางปฏิบัติขององค์กร - <u>พนักงาน วว.</u>: บุคคลที่ทำงานให้กับองค์กรภายใต้สัญญาจ้างทั้งแบบประจำ ชั่วคราว - <u>คู่ค้า/ผู้รับจ้างภายนอก</u>: หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับองค์กร เช่น รับเหมาก่อสร้าง โรงงานผลิต วัตถุดิบ หรือแรงงานจัดจ้างภายนอก
2. อาชีวอนามัย (สุขภาพ) และความปลอดภัย	- ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม - ลูกค้า - พนักงาน วว. - คู่ค้า/ผู้รับจ้างภายนอก	ครอบคลุมผลกระทบด้านอาชีวอนามัย (สุขภาพ) และความปลอดภัยที่อาจเกิดจากกิจกรรมหรือการดำเนินงานขององค์กร - <u>ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม</u>: ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบทางตรงหรือทางอ้อมจากการดำเนินงานขององค์กร เช่น โรงงานวิจัย พื้นที่เก็บสารเคมี หรือสถานประกอบการวิจัย - <u>ลูกค้า</u>: บุคคลหรือนิติบุคคลที่ใช้สินค้าหรือบริการขององค์กร เช่น ผู้รับบริการตรวจวิเคราะห์สาร/ผลิตภัณฑ์ในห้องปฏิบัติการ - <u>พนักงาน วว.</u>: พนักงานทุกระดับในองค์กร - <u>คู่ค้า/ผู้รับจ้างภายนอก</u>: บริษัทหรือบุคคลที่เข้ามาปฏิบัติงานในพื้นที่ขององค์กร เช่น ช่างซ่อมบำรุง บริษัทรับเหมาทำความสะอาด ผู้จัดส่งสารเคมี ฯลฯ
3. เสรีภาพในการสมาคมและเจรจาต่อรอง	- พนักงาน วว.	พนักงานมีสิทธิตามหลักสิทธิมนุษยชนสากลและกฎหมายแรงงานของประเทศไทย ได้แก่ สิทธิในการรวมกลุ่ม สิทธิในการเจรจาต่อรองร่วม และสิทธิในการแสดงความเห็นโดยเสรี

ด้านสิทธิมนุษยชน	ผู้ถือครองสิทธิ (Rights-Holders)	คำอธิบายผู้ถือครองสิทธิ
		- พนักงาน วว.: ที่ปฏิบัติงานของ วว. ทั้งในฐานะพนักงานประจำ สัญญาจ้าง ลูกจ้างชั่วคราว หรือเจ้าหน้าที่วิจัย ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลขององค์กร
4 การเลือกปฏิบัติ และการล่วงละเมิด	- ลูกค้ำ - พนักงาน วว. - คู่ค้า/ผู้รับจ้างภายนอก	ประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อศักดิ์ศรี ความเท่าเทียม และความปลอดภัยของบุคคลในทุกระดับของการปฏิบัติงานหรือให้บริการ - ลูกค้ำ: บุคคลทั่วไป องค์กรภาคเอกชน หรือภาครัฐที่มาใช้บริการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมจาก วว. เช่น การทดสอบ วิเคราะห์วิจัย หรือฝึกอบรม - พนักงาน วว.: พนักงานทุกระดับในองค์กร - คู่ค้า/ผู้รับจ้างภายนอก: บริษัทหรือบุคคลที่ทำงานร่วมกับ วว. เช่น ผู้รับเหมาก่อสร้าง ทีมดูแลอุปกรณ์ หรือบริษัทวิจัยร่วม
5. การใช้แรงงานผิดกฎหมาย	- พนักงาน วว. - คู่ค้า/ผู้รับจ้างภายนอก	การละเมิดสิทธิด้านแรงงาน เช่น การใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับ หรือแรงงานที่ไม่ได้รับสิทธิตามกฎหมาย - พนักงาน วว.: บุคคลที่ทำงานให้กับองค์กรภายใต้สัญญาจ้างทั้งแบบประจำ ชั่วคราว - คู่ค้า/ผู้รับจ้างภายนอก: หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับองค์กร เช่น รับเหมาก่อสร้าง โรงงานผลิต วัตถุดิบ หรือแรงงานจัดจ้างภายนอก
6. ข้อมูลส่วนบุคคล	- ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม - ลูกค้ำ - พนักงาน วว. - คู่ค้า/ผู้รับจ้างภายนอก	- ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม: ชาวบ้านหรือกลุ่มชุมชนที่เกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบจากโครงการวิจัย การเก็บข้อมูลภาคสนาม การทำงานร่วมด้านสิ่งแวดล้อม หรือการมีส่วนร่วมทางสังคม - ลูกค้ำ: บุคคลหรือนิติบุคคลที่ใช้บริการของ วว. เช่น การวิเคราะห์สินค้า การขอคำปรึกษาทางวิทยาศาสตร์ การอบรม หรือการให้คำปรึกษาเชิงเทคนิค - พนักงาน วว.: พนักงานทุกระดับในองค์กร - คู่ค้า/ผู้รับจ้างภายนอก: บริษัท บุคคล หรือนิติบุคคลที่ทำสัญญาให้บริการกับ วว.
7. มาตรฐานการครองชีพ	ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม	เกี่ยวข้องกับสิทธิพื้นฐานของประชาชนในการมีคุณภาพชีวิต ที่ดีและยั่งยืน ได้แก่ ประชาชนหรือกลุ่มชุมชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบทางตรงหรือทางอ้อมจากการดำเนินงาน/โครงการของ วว. โดยเฉพาะกรณีมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ วิจัยในพื้นที่ หรือสร้างโครงสร้างพื้นฐาน
8. ผลกระทบเชิงลบทางสิ่งแวดล้อม	ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม	กลุ่มที่มีความเปราะบางและได้รับผลกระทบโดยตรงจากกิจกรรมของ วว. โดยเฉพาะในกรณีเกี่ยวข้องกับงานวิจัย พัฒนา หรือนวัตกรรมทางเทคโนโลยี ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่ กลุ่มชาติพันธุ์ องค์กรชุมชน ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ตลอดจน

ด้านสิทธิมนุษยชน	ผู้ถือครองสิทธิ (Rights-Holders)	คำอธิบายผู้ถือครองสิทธิ
		ระบบนิเวศน์โดยรอบ (ป่าไม้ แหล่งน้ำ ดิน อากาศ) ที่อาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานขององค์กร เช่น โครงการวิจัย การใช้สารเคมี การทดสอบเทคโนโลยี หรือโครงสร้างพื้นฐาน ผลกระทบต่อดิน น้ำ อากาศ หรือระบบนิเวศ รวมถึงผลกระทบที่อาจเกิดจากการพัฒนาโรงงานต้นแบบ

บทที่ 2

กระบวนการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้านของ วว.

กระบวนการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence : HRDD) ของ วว. มีขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดขอบเขตการตรวจสอบด้านสิทธิมนุษยชน

โดยกำหนดขอบเขตกระบวนการตรวจสอบทางด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้านให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้มั่นใจว่าได้ตรวจสอบประเด็นทางสิทธิมนุษยชนครอบคลุมผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่ม และการบริหารจัดการตลอดห่วงโซ่อุปทานของ วว. โดยพิจารณาขอบเขตตามกลุ่มผู้ถือครองสิทธิ์ กับประเด็นสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดดังนี้

กลุ่มผู้ถือครองสิทธิ์ กับประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง			
1. ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม	2. ลูกค้า (งานวิจัยและบริการ)	3. พนักงาน วว.	4. คู่ค้า/ผู้รับจ้างภายนอก (Supplier)
• อาชีวอนามัย (สุขภาพ) และความปลอดภัย • มาตรฐานการครองชีพ • ผลกระทบเชิงลบทางสิ่งแวดล้อม • ข้อมูลส่วนบุคคล	• อาชีวอนามัย (สุขภาพ) และความปลอดภัย • การเลือกปฏิบัติ และการล่วงละเมิดต่อลูกค้า • ข้อมูลส่วนบุคคล	• สภาพการทำงาน/จ้างงาน • อาชีวอนามัย (สุขภาพ) และความปลอดภัย • เสรีภาพในการสมาคม และเจรจาต่อรอง • การเลือกปฏิบัติ และการล่วงละเมิดต่อพนักงาน • การใช้แรงงานผิดกฎหมาย • ข้อมูลส่วนบุคคล	• สภาพการทำงาน/จ้างงาน • อาชีวอนามัย (สุขภาพ) และความปลอดภัย • การเลือกปฏิบัติ และการล่วงละเมิดต่อคู่ค้า/ผู้รับจ้างภายนอก • การใช้แรงงานผิดกฎหมาย • ข้อมูลส่วนบุคคล

นอกจากนี้ วว. ยังให้ความสำคัญกับผู้ถือครองสิทธิ์ในกลุ่มเปราะบางตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ วว. ได้แก่ กลุ่มผู้ใช้แรงงาน (แรงงานข้ามชาติ/แรงงานที่จ้างผ่านบุคคลที่สาม) กลุ่มเด็กและสตรี (รวมถึงสตรีมีครรภ์) กลุ่มนักปกป้องสิทธิมนุษยชน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มหลากหลายทางเพศ/เพศทางเลือก ผู้พิการ ผู้สูงอายุ เป็นต้น

ซึ่ง วว. มีการสื่อสารความมุ่งมั่น และการดำเนินธุรกิจที่เคารพต่อสิทธิมนุษยชนตลอดสายโซ่อุปทาน โดยการสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ กลุ่มต่าง ๆ ผ่านช่องทางที่เหมาะสม เช่น

- พนักงาน วว. : ผ่านการอบรมตั้งแต่วันแรกของการทำงาน, การจัดอบรมหลักสูตรสิทธิมนุษยชน ประจำปี, การประชาสัมพันธ์ภายในองค์กรผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ อีเมล วิดีโอ เป็นต้น
- คู่ค้าทางธุรกิจ : ผ่านการประชุม/สัมมนาผู้ค้าประจำปี
- กลุ่มอื่น ๆ เช่น เครือข่าย สมาคม สถาบัน หน่วยงานภาครัฐ เป็นต้น

2. การระบุประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่อาจเกิดขึ้น

วว. ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ในการทบทวนแนวโน้มความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในประเด็นสิทธิมนุษยชน อย่างเป็นระบบ โดยทบทวนแนวโน้มของสถานการณ์ปัจจุบัน และประเด็นทางด้านสิทธิมนุษยชนในกลุ่มธุรกิจ งานวิจัยและพัฒนา ตลอดจนผลกระทบจากสภาวะวิกฤตต่างๆ เพื่อระบุประเด็นความเสี่ยงทางด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งที่เกิดขึ้นจริง และอาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของ วว. ตลอดห่วงโซ่อุปทาน

วว. มีการระบุประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับห่วงโซ่อุปทานของ วว. ได้แก่

- 1) การดำเนินงานภายในขององค์กร ดังนี้
 - 1.1) การดำเนินงานโครงการวิจัยที่มีผลต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม
 - 1.2) การดำเนินงานบริการวิเคราะห์ทดสอบรับรองระบบคุณภาพ ให้แก่ลูกค้าและผู้ขอรับบริการ
 - 1.3) การดำเนินงานด้านกระบวนการสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรภายใน วว.
- 2) การดำเนินงานด้านห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้องกับคู่ค้า/ผู้รับจ้างภายนอก และผู้จัดหาสินค้า/บริการ

โดยสามารถระบุประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่อาจเกิดขึ้น ได้ดังนี้

กลุ่มผู้ถือครองสิทธิ (Rights-Holders)	ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน	รายละเอียดการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน
1. ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม	1.1 อาชีวอนามัย (สุขภาพ) และความปลอดภัย	- โครงการหรือกิจกรรมขององค์กรส่งผลกระทบต่อสุขภาพของชุมชนหรือไม่ (เช่น เสียง กลิ่น ฝุ่น หรือสารเคมี) - มีการแจ้งเตือนหรือมาตรการควบคุมความเสี่ยงแก่ชุมชน - ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านความปลอดภัย
	1.2 มาตรฐานการครองชีพ	- โครงการขององค์กรส่งผลกระทบต่ออาชีพหรือทรัพยากรชุมชน เช่น ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ หรือราคาสินค้าท้องถิ่น - ชุมชนได้ประโยชน์หรือเข้าถึงบริการหรือเทคโนโลยีขององค์กรอย่างเท่าเทียม
	1.3 ผลกระทบเชิงลบทางสิ่งแวดล้อม	- มีการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) - มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับผลกระทบ - องค์กรมีมาตรการป้องกันหรือเยียวยาความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม
	1.4 ข้อมูลส่วนบุคคล	- มีมาตรการในการเก็บข้อมูลของชุมชนหรือบุคคลในพื้นที่ตามแนวทาง PDPA

กลุ่มผู้ถือครองสิทธิ์ (Rights-Holders)	ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน	รายละเอียดการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน
		- มีการชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูล - มีมาตรการรักษาความลับและความปลอดภัยของข้อมูล
2. ลูกค้า (งานวิจัยและบริการ)	2.1 อาชีวอนามัย (สุขภาพ) และความปลอดภัย	- มีการประเมินความเสี่ยงด้านสุขภาพและความปลอดภัยก่อนการให้บริการแก่ลูกค้า - ลูกค้าได้รับคำแนะนำ/คำเตือนที่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้บริการ - มีอุปกรณ์หรือระบบความปลอดภัยในสถานที่บริการหรือห้องปฏิบัติการ
	2.2 การเลือกปฏิบัติ และการล่วงละเมิดต่อลูกค้า	- มีหลักปฏิบัติหรือจรรยาบรรณในการให้บริการลูกค้า - มีช่องทางให้ลูกค้าร้องเรียนในกรณีรู้สึกถูกเลือกปฏิบัติหรือล่วงละเมิด - มีการอบรมบุคลากรให้ตระหนักถึงความเท่าเทียมและการบริการอย่างมีอาชีพ
	2.3 ข้อมูลส่วนบุคคล	- มีการแจ้งลูกค้าก่อนการเก็บข้อมูล รวมถึงการใช้แบบฟอร์มยินยอม - ข้อมูลลูกค้าได้รับการจัดเก็บอย่างปลอดภัย และไม่ถูกเปิดเผยโดยไม่จำเป็น - มีเจ้าหน้าที่หรือระบบจัดการข้อมูลตาม พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)
3. พนักงาน วว.	3.1 สภาพการทำงาน/จ้างงาน	- สัญญาจ้างมีความชัดเจน และไม่เอาเปรียบพนักงาน - มีระบบประเมินผลงานและความก้าวหน้าอย่างโปร่งใส - พนักงานทุกประเภทได้รับสิทธิ และสวัสดิการต่างๆ ตามกฎหมายกำหนด
	3.2 อาชีวอนามัย (สุขภาพ) และความปลอดภัย	- มีมาตรการป้องกันอุบัติเหตุและความเสี่ยงด้านสุขภาพในห้องทดลอง/หน่วยงาน - พนักงานได้รับการอบรมความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ - มีการตรวจสอบสุขภาพประจำปีหรือบริการด้านสุขภาพ
	3.3 เสรีภาพในการสมาคม และเจรจาต่อรอง	- พนักงานสามารถจัดตั้งกลุ่มตัวแทน หรือแสดงความคิดเห็นได้โดยไม่ถูกคุกคาม - องค์กรมีช่องทางรับฟังเสียงของพนักงานอย่างเป็นทางการ - การเจรจาข้อเรียกร้องเป็นไปอย่างโปร่งใสและมีผลจริง
	3.4 การเลือกปฏิบัติ และการล่วงละเมิดต่อพนักงาน	- องค์กรมีนโยบายป้องกันการเลือกปฏิบัติและล่วงละเมิด - มีช่องทางร้องเรียนที่ปลอดภัย เป็นความลับ และไม่กระทบต่อผู้ร้องเรียน - มีการอบรมเกี่ยวกับจริยธรรม หรือการเคารพสิทธิของผู้อื่น
	3.5 การใช้แรงงานผิดกฎหมาย	- มีการจ้างงานที่เป็นไปตามกฎหมายแรงงาน - ไม่มีการจ้างแรงงานเด็ก หรือแรงงานต่างด้าว หรือแรงงานบังคับ ผิดกฎหมาย

กลุ่มผู้ถือครองสิทธิ์ (Rights-Holders)	ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน	รายละเอียดการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน
4. คู่ค้า/ผู้รับจ้างภายนอก		- การทำงานล่วงเวลาทำโดยมีความสมัครใจและได้รับค่าตอบแทนตามระเบียบ
	3.6 ข้อมูลส่วนบุคคล	- มีมาตรการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงาน - ข้อมูลถูกเก็บตามวัตถุประสงค์ และมีการขอความยินยอมอย่างชัดเจน - พนักงานสามารถขอแก้ไข/ลบข้อมูลของตนเองได้
	4.1 สภาพการทำงาน/จ้างงาน	- องค์กรมีนโยบายหรือแนวทางให้คู่ค้า/ผู้รับจ้างดำเนินการจ้างงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย - ใน TOR หรือสัญญาจ้าง มีข้อกำหนดเรื่องแรงงานที่เป็นธรรม - มีการตรวจสอบสภาพการทำงานของผู้รับจ้างในกิจกรรมเสี่ยง เช่น งานก่อสร้าง งานรักษาความปลอดภัย หรือแม่บ้าน
	4.2 อาชีวอนามัย (สุขภาพ) และความปลอดภัย	- คู่ค้า/ผู้รับจ้างมีการจัดฝึกอบรมความปลอดภัยในการทำงานก่อนเริ่มงาน - มีการจัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกันความเสี่ยง - มีแผนฉุกเฉิน กรณีอุบัติเหตุหรือเหตุร้ายที่อาจกระทบต่อคู่ค้าในพื้นที่ปฏิบัติงาน
	4.3 การเลือกปฏิบัติ และการล่วงละเมิดต่อคู่ค้า/ผู้รับจ้างภายนอก	- องค์กรมีแนวปฏิบัติในการทำงานร่วมกับคู่ค้าด้วยความเคารพสิทธิมนุษยชน ในการไม่ถูกล่วงละเมิดจากเจ้าหน้าที่องค์กร หรือผู้ว่าจ้าง เช่น พฤติกรรมก้าวร้าว ตูณก หรือคุกคามทางเพศ - ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานจัดซื้อจัดจ้างได้รับการอบรมด้านจริยธรรมในการปฏิบัติต่อคู่ค้า - มีช่องทางให้คู่ค้าร้องเรียนหากถูกปฏิบัติไม่เป็นธรรม เมื่อมีเหตุการณ์ได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม หรือถูกเลือกปฏิบัติ
	4.4 การใช้แรงงานผิดกฎหมาย	- มีการระบุในสัญญาว่าคู่ค้าต้องไม่ใช่แรงงานเด็ก แรงงานผิดกฎหมาย หรือแรงงานที่ถูกบังคับ - องค์กรมีการสุ่มตรวจ หรือกำหนดเกณฑ์รับรองด้านแรงงานก่อนคัดเลือกคู่ค้า - มีการแจ้งนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนหรือเงื่อนไขการจ้างงานที่ปลอดการละเมิดสิทธิ
	4.5 ข้อมูลส่วนบุคคล	- องค์กรมีระบบเก็บรักษาข้อมูลของคู่ค้าอย่างปลอดภัย เช่น ข้อมูลการเสนอราคา ข้อมูลติดต่อ ข้อมูลทางธุรกิจ - มีนโยบายแจ้งคู่ค้าเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การใช้ข้อมูล - คู่ค้าได้รับแจ้งสิทธิในการเข้าถึงหรือแก้ไขข้อมูลของตนเอง

กลุ่มผู้ถือครองสิทธิ์ (Rights-Holders)	ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน	รายละเอียดการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน
		- คู่ค้าได้รับสิทธิในการให้ความยินยอมก่อนการเก็บ ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูล

ทั้งนี้ ในปี 2568 วว. ได้พิจารณานำปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานมากำหนดแบบตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (HRDD) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน

3. การประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน โดยวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดขึ้นและผลกระทบ

เพื่อจัดทำแนวทางการจัดการในพื้นที่ปฏิบัติการที่มีความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการระบุประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง จากการประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นกับกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มเปราะบางที่เกี่ยวข้อง โดยเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนพิจารณาจาก 2 ปัจจัย ได้แก่ โอกาสที่จะเกิดขึ้น และผลกระทบ ครอบคลุมสิทธิมนุษยชน โดยพิจารณาเกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบและเกณฑ์โอกาสในการเกิดการละเมิดด้านสิทธิมนุษยชนที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของ วว. ทั้งในภาพของพื้นที่ปฏิบัติงานและภาพส่วนบุคคล ที่ครอบคลุมผู้ถือครองสิทธิ์ ประกอบด้วย 1) บุคลากรภายในของ วว. 2) ลูกค้า (งานวิจัยและงานบริการ) 3) คู่ค้า/ผู้รับจ้างภายนอก 4) ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม (โดยรอบพื้นที่ปฏิบัติงาน และการดำเนินโครงการวิจัยในพื้นที่ต่างๆ ขององค์กร) รวมถึงกลุ่มเปราะบางตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ วว. ได้แก่ กลุ่มผู้ใช้แรงงาน (แรงงานข้ามชาติ/แรงงานที่เข้าจ้างผ่านบุคคลที่สาม) กลุ่มเด็กและสตรี (รวมถึงสตรีมีครรภ์) กลุ่มนักปกป้องสิทธิมนุษยชน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มหลากหลายทางเพศ/เพศทางเลือก ผู้พิการ ผู้สูงอายุ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น

โดยพิจารณาเกณฑ์ขนาดความรุนแรงของผลกระทบและเกณฑ์โอกาสในการเกิดการละเมิดด้านสิทธิมนุษยชนที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานขององค์กร โดยความเสี่ยงจะถูกจัดระดับออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ สูงมาก (Very High) /วิกฤติ (Critical), สูง (High)/ มีนัยสำคัญ (Significant), ต่ำ (Low) และต่ำมาก (Very Low) ดังนี้

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง: ผลกระทบ

ผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนขึ้นอยู่กับระดับของ 1) ผลกระทบต่อสุขภาพ 2) ผลกระทบต่อปัจจัยอื่นๆ 3) จำนวนผู้ที่ได้รับผลกระทบ และ 4) ความสามารถในการเยียวยาผลกระทบ ดังนี้

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง: ผลกระทบ

ผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนขึ้นอยู่กับระดับของผลกระทบ จำนวนผู้ที่ได้รับผลกระทบ และความสามารถในการเยียวยาผลกระทบ ดังนี้

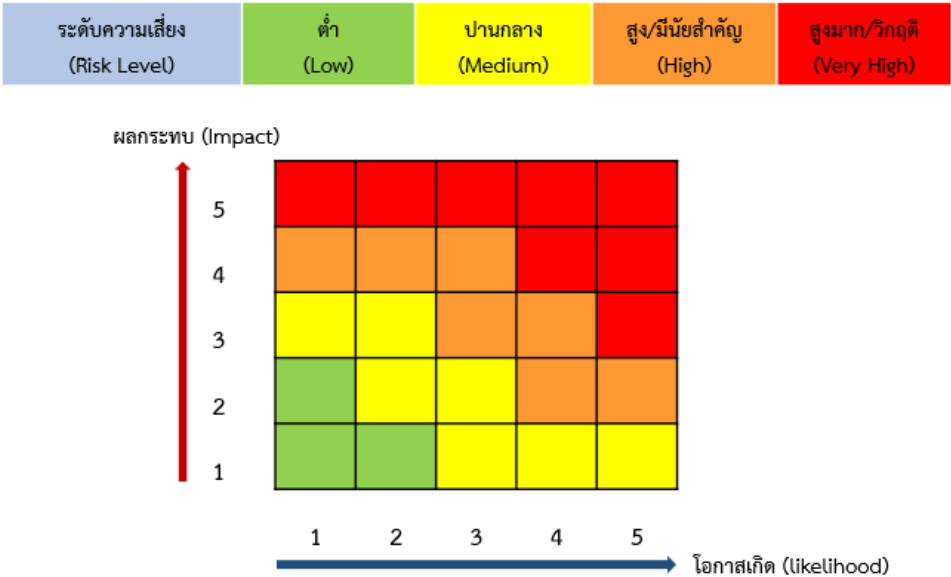
ระดับของผลกระทบ (Scale)	ต่ำมาก (1)	ต่ำ (2)	ปานกลาง (3)	สูง (4)	สูงมาก (5)
1. ผลกระทบต่อสุขภาพ	- ผลกระทบต่อสุขภาพกายและจิตใจเล็กน้อยหรือไม่มีเลย - ไม่มีอาการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บ หรือสามารถรักษาได้ด้วยการปฐมพยาบาล	- ผลกระทบเล็กน้อยต่อสุขภาพและผลกระทบทางจิตใจในระยะสั้น - มีการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บที่ต้องได้รับการรักษาพยาบาลหรือจำเป็นต้องเปลี่ยนไปปฏิบัติหน้าที่อื่น (ไม่หยุดงาน)	- ผลกระทบในระดับปานกลางต่อสุขภาพและผลกระทบทางจิตใจในระยะยาว - มีการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บที่ต้องได้รับการรักษาพยาบาลพร้อมการฟื้นฟู (การบาดเจ็บที่ทำให้ต้องหยุดงาน)	- ผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสุขภาพ - มีการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บอย่างร้ายแรงที่ส่งผลให้เกิดความพิการหรือเสียชีวิต	- ผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ - ได้แก่ การเจ็บป่วย หรือบาดเจ็บที่รุนแรงจนถึงขั้นทุพพลภาพ หรือเสียชีวิตมากกว่า 1 ราย ไม่สามารถกลับไปใช้ชีวิตตามปกติได้
2. ผลกระทบต่อปัจจัยอื่นๆ (เช่น ทรัพย์สิน ข้อมูลส่วนบุคคล และการจำกัดสิทธิ เป็นต้น)	ผลกระทบต่อการดำรงชีวิตเล็กน้อยหรือไม่มีเลย (ไม่มีผลกระทบต่อการอพยพโยกย้ายถิ่นฐาน การเปลี่ยนอาชีพ หรือวิถีชีวิต หรือมีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตบางอย่าง แต่ไม่ต้องปรับตัว หรือไม่ลดทอนคุณภาพชีวิต)	มีการปรับตัวในระยะสั้นเล็กน้อยหรือส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตโดยมีการเปลี่ยนแปลงบางส่วนของวิถีชีวิตจากเดิม (ได้แก่ การอพยพโยกย้ายถิ่นฐาน การเปลี่ยนอาชีพ หรือการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตใดๆ โดยไม่มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่าย สถานะทางเศรษฐกิจ หรือคุณภาพชีวิต)	มีการปรับตัวในระยะยาวเล็กน้อยหรือส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตโดยเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตจากเดิมในระดับปานกลาง (ได้แก่ การสูญเสียโอกาส หรือมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากการอพยพโยกย้ายถิ่นฐาน การเปลี่ยนอาชีพ หรือการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตใดๆ ที่จำกัดคุณภาพชีวิตตามปกติ)	ผลกระทบต่อการดำรงชีวิตจนถึงขั้นต้องเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตอย่างมีนัยสำคัญ (ได้แก่ สูญเสียโอกาสหรือมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากการอพยพโยกย้ายถิ่นฐาน การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตใดๆ ที่ก่อให้เกิดหนี้สินหรือจำกัดคุณภาพชีวิตตามปกติ)	ไม่สามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ รวมถึงการจำกัดสิทธิของผู้ได้รับผลกระทบ (ได้แก่ การอพยพย้ายถิ่นฐานโดยบังคับ การสูญเสียงาน หรือได้รับผลกระทบต่อการหางานจนถึงขั้นต้องอพยพ)
3. จำนวนของผู้ได้รับผลกระทบ (Scope)	ไม่มีผลกระทบต่อผู้มีสิทธิที่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 0)	ผลกระทบต่อบางส่วนของผู้มีสิทธิในกลุ่มผู้มีสิทธิที่เฉพาะเจาะจง (< ร้อยละ 25)	ผลกระทบต่อบางส่วนแต่ไม่ถึงครึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิในกลุ่มผู้มีสิทธิที่เฉพาะเจาะจง (ร้อยละ 25 - < ร้อยละ 50)	ผลกระทบต่อผู้มีสิทธิส่วนใหญ่ในกลุ่มผู้มีสิทธิที่เฉพาะเจาะจง (ร้อยละ 50 - < ร้อยละ 100)	ผลกระทบต่อผู้มีสิทธิทุกคนในกลุ่ม (ได้แก่ คนในชุมชนทั้งหมด พนักงานทั้งหมด คู่ค้าทั้งหมด ลูกค้าทั้งหมด) (ร้อยละ 100)

ระดับของผลกระทบ (Scale)	ต่ำมาก (1)	ต่ำ (2)	ปานกลาง (3)	สูง (4)	สูงมาก (5)
4. ความสามารถในการ เยียวยาผลกระทบ (Remediation)	สามารถฟื้นฟูได้ทันทีหรือใช้เวลา ฟื้นฟูน้อยกว่า 3 เดือน	ใช้เวลาฟื้นฟู 3 ถึง 6 เดือน	ใช้เวลาฟื้นฟูมากกว่า 6 เดือนถึง 1 ปี	ใช้เวลาฟื้นฟูมากกว่า 1 ถึง 3 ปี	ไม่สามารถฟื้นฟูได้ หรือจะใช้ เวลาฟื้นฟูนานกว่า 3 ปี

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง: โอกาสที่จะเกิดขึ้น

โอกาสที่จะเกิดขึ้น พิจารณาจากระดับความถี่ของเหตุการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนเคยเกิดขึ้นในอดีต และอาจเกิดขึ้นในปัจจุบัน ดังนี้

ระดับโอกาสที่จะเกิดขึ้น	เกณฑ์การประเมินโอกาสที่จะเกิด (Likelihood Criteria)
5 มีโอกาสสูงมาก	เหตุการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนเคยเกิดขึ้นในอดีต และอาจเกิดขึ้นในปัจจุบัน (เกิดขึ้นในทุกปี)
4 มีโอกาสสูง	เหตุการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนเคยเกิดขึ้นในอดีต และอาจเกิดขึ้นในปัจจุบัน (5-8 ครั้งใน 10 ปี)
3 มีโอกาสปานกลาง	เหตุการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนเคยเกิดขึ้นในอดีต และอาจเกิดขึ้นในปัจจุบัน (1-4 ครั้งใน 10 ปี)
2 มีโอกาสน้อย	เหตุการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนไม่เคยเกิดขึ้นกับตัวองค์กรใน 10 ปีที่ผ่านมา แต่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรอื่นที่คล้ายกัน
1 มีโอกาสน้อยมาก	ไม่เคยเกิดขึ้น

ระดับความเสี่ยง	ความหมาย
สูงมาก	ความเสี่ยงที่ วว. ยอมรับไม่ได้ ต้องหยุดการดำเนินการในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงทันที เนื่องจากจะเป็นการละเมิดกฎหมายไทยที่บังคับใช้กับ วว. เช่น แรงงานบังคับ การปล่อยมลภาวะเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด
สูง	ความเสี่ยงที่ วว. ต้องมีการจัดการเพื่อหามาตรการในการลดระดับความเสี่ยงทันที เพื่อให้ระดับความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เนื่องจากการดำเนินการไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล แต่ยังไม่ถึงขนาดเป็นการละเมิดกฎหมายไทย เช่น การไม่เคารพสิทธิผู้มีส่วนได้เสียในห่วงโซ่คุณค่า
ปานกลาง	ความเสี่ยงที่ วว. ให้ความสนใจในการจัดการ เพื่อหามาตรการในการลดระดับความเสี่ยง และคอยติดตามตรวจสอบสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงอย่างเป็นประจำและต่อเนื่อง เพราะอาจได้รับผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการที่ส่งผลกระทบเชิงลบต่อสิทธิมนุษยชนในห่วงโซ่คุณค่า และทำให้ได้รับการยอมรับลดลงจากสังคมหรือชุมชน
ต่ำ	ความเสี่ยงที่ วว. สามารถยอมรับได้ โดยถือว่ากลไกในการปฏิบัติงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน สามารถดูแลระดับความเสี่ยงนี้ได้ มีการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมและบรรเทาผลกระทบ

4. การกำหนดมาตรการบรรเทาผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน

จากผลการประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน วว. ได้กำหนดมาตรการควบคุม และบรรเทาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และประเมินความเสี่ยงที่เหลืออยู่ หลังจากจัดทำแนวทางการป้องกันและแก้ไขด้านสิทธิมนุษยชน ในการดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนขององค์กร มีประสิทธิภาพในการควบคุมผลกระทบตลอดห่วงโซ่คุณค่า โดยพัฒนามาตรการดำเนินงานเพื่อจัดการประเด็นความเสี่ยงทางด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการลด และควบคุมผลกระทบเพื่อให้อยู่ในระดับต่ำ หรืออยู่ในระดับที่ยอมรับได้

5. การติดตาม ประเมินผล และทบทวนผลการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน

โดยคณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชน และหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ของ วว. จะทำหน้าที่ติดตาม และทบทวนมาตรการทางด้านสิทธิมนุษยชนขององค์กร ในแต่ละประเด็นที่ได้ดำเนินงานด้านต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าประเด็นดังกล่าวถูกปรับปรุงและแก้ไขแล้ว

ซึ่งหลักการชี้แนะเรื่องธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าการประเมินความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนเป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง และมีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากประเด็นความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจขององค์กร อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้เมื่อมีกิจกรรมและกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียที่เปลี่ยนไป ทั้งนี้ การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเป็นอีกขั้นตอนหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง การกำหนดดัชนีชี้วัด (Indicators) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน และแสดงให้เห็นถึงประสิทธิผล (Effectiveness) ของกระบวนการและสนับสนุนโอกาสในการพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปัจจุบัน วว. ได้มีการพัฒนาตัวชี้วัดด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อใช้ในการติดตาม และประเมินผลการประเมินความเสี่ยงจากกิจกรรมขององค์กร รายละเอียดดังนี้

กลุ่มผู้ถือครองสิทธิ (Rights-Holders)	ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน	ตัวอย่างตัวชี้วัด
1. ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม	1.1 อาชีวอนามัย (สุขภาพ) และความปลอดภัย	- จำนวนข้อร้องเรียนจากชุมชนเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพ - การเข้าถึงบริการสาธารณสุขในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ - การประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ (HIA)
	1.2 มาตรฐานการครองชีพ	- ระดับรายได้ของครัวเรือนในพื้นที่โครงการ - จำนวนครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากกิจกรรมขององค์กร - การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาอย่างยั่งยืน
	1.3 ผลกระทบเชิงลบทางสิ่งแวดล้อม	- ปริมาณของเสีย/มลพิษที่ปล่อยออกในพื้นที่ชุมชน - จำนวนข้อร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อมจากชุมชน - การฟื้นฟูสภาพแวดล้อมที่ถูกกระทบ
	1.4 ข้อมูลส่วนบุคคล	- แบบฟอร์มการให้ความยินยอม (Consent Form) ถูกใช้หรือไม่ - มีเหตุร้องเรียนกรณีการละเมิดข้อมูลหรือไม่ - ระบบรักษาความลับของข้อมูลมีประสิทธิภาพเพียงใด
2. ลูกค้า (งานวิจัยและบริการ)	2.1 อาชีวอนามัย (สุขภาพ) และความปลอดภัย	- สถิติอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์ไม่ปลอดภัยที่เกิดกับลูกค้า - การมีแบบฟอร์มประเมินความเสี่ยงในกระบวนการบริการ

กลุ่มผู้ถือครองสิทธิ์ (Rights-Holders)	ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน	ตัวอย่างตัวชี้วัด
		- ผลการสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้บริการ
	2.2 การเลือกปฏิบัติ และการล่วงละเมิดต่อลูกค้า	- จำนวนกรณีร้องเรียนเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติหรือการปฏิบัติไม่เหมาะสมจากเจ้าหน้าที่ - ความโปร่งใสของกระบวนการคัดเลือกรับบริการในกรณีมีข้อจำกัด (เช่น ทุนวิจัย สนับสนุนเฉพาะกลุ่ม) - รายงานการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เรื่องการให้บริการอย่างเท่าเทียม
	2.3 ข้อมูลส่วนบุคคล	- การใช้แบบฟอร์มแจ้งวัตถุประสงค์การเก็บข้อมูล (Privacy Notice) - จำนวนเหตุละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลในระบบบริการ - ระบบควบคุมการเข้าถึงแฟ้มข้อมูล/ฐานข้อมูลของลูกค้า
3. พนักงาน วว.	3.2 สภาพการทำงาน/จ้างงาน	- สถิติการลาออก - การร้องเรียนเกี่ยวกับความไม่เป็นธรรมในการจ้างงาน
	3.2 อาชีวอนามัย (สุขภาพ) และความปลอดภัย	- จำนวนอุบัติเหตุในการทำงาน - รายงานความเสี่ยงประจำปี - สัดส่วนพนักงานที่เข้ารับการอบรมความปลอดภัย
	3.3 เสรีภาพในการสมาคม และเจรจาต่อรอง	- การจัดตั้งคณะกรรมการสวัสดิการพนักงาน หรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง - ความถี่ในการประชุมหารือระหว่างผู้บริหารกับพนักงาน - จำนวนข้อเสนอแนะที่ได้รับการพิจารณาและดำเนินการ
	3.4 การเลือกปฏิบัติ และการล่วงละเมิดต่อพนักงาน	- จำนวนกรณีร้องเรียนเรื่องการล่วงละเมิดหรือเลือกปฏิบัติ - สถิติการอบรมด้านสิทธิมนุษยชนและจริยธรรม - ระยะเวลาในการดำเนินการสอบสวนข้อร้องเรียน
	3.5 การใช้แรงงานผิดกฎหมาย	- รายงานตรวจสอบจากหน่วยงานภายในหรือภายนอก - ระบบการอนุมัติการทำงานล่วงเวลา - การตรวจสอบสถานะของผู้ปฏิบัติงานใหม่
	3.6 ข้อมูลส่วนบุคคล	- การใช้แบบฟอร์มแจ้งวัตถุประสงค์และขอความยินยอม (Consent) - เหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล - การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ DPO (Data Protection Officer)
4. คู่ค้า/ผู้รับจ้างภายนอก	4.1 สภาพการทำงาน/จ้างงาน	- จำนวนข้อร้องเรียนจากลูกจ้างของผู้รับจ้าง - ผลการประเมินการปฏิบัติตามจริยธรรมของคู่ค้า - สัดส่วนผู้รับจ้างที่ได้รับการอบรมหรือรับทราบสิทธิแรงงาน
	4.2 อาชีวอนามัย (สุขภาพ) และความปลอดภัย	- จำนวนอุบัติเหตุหรือเหตุไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับผู้รับจ้าง - รายงานผลการตรวจเยี่ยมพื้นที่ปฏิบัติงานภายนอก - ผลการตรวจสอบสุขภาพของแรงงานภายนอก (ถ้ามี)

กลุ่มผู้ถือครองสิทธิ์ (Rights-Holders)	ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน	ตัวอย่างตัวชี้วัด
	4.3 การเลือกปฏิบัติ และการล่วงละเมิด ต่อลูกค้า/ผู้รับจ้างภายนอก	- จำนวนกรณีร้องเรียนเรื่องการปฏิบัติไม่เหมาะสมกับลูกค้า - ความโปร่งใสในการพิจารณาและประเมินผลงานลูกค้า - แบบสอบถามความพึงพอใจของลูกค้าต่อการทำงานร่วมกับองค์กร
	4.4 การใช้แรงงานผิดกฎหมาย	- สัดส่วนลูกค้าที่ผ่านการประเมินความเสี่ยงด้านแรงงาน - จำนวนกรณีที่พบการใช้แรงงานผิดกฎหมายจากการตรวจติดตาม - การมีมาตรการเลิกสัญญาหรือระงับงานใน กรณีพบการละเมิด
	4.5 ข้อมูลส่วนบุคคล	- การใช้แบบฟอร์มแจ้งวัตถุประสงค์การเก็บข้อมูล (Privacy Notice) - จำนวนกรณีข้อมูลลูกค้าถูกเปิดเผยหรือรั่วไหล - การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูล (DPO) และการอบรมบุคลากรภายใน

6. จัดทำมาตรการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน

วว. มีการกำหนดแนวทาง/มาตรการในการเยียวยา ผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานขององค์กร ทั้งในรูปแบบความช่วยเหลือด้านการเงิน และด้านอื่นๆ เพื่อบรรเทาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากกิจกรรมของ วว. ซึ่งเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในทุกกิจกรรม

โดยคณะทำงานด้านสิทธิมนุษยชน ได้กำหนดแนวทาง/มาตรการในการเยียวยาผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของ วว. โดยแบ่งออกเป็น

- (1) กรณีละเมิดด้านแรงงาน การจ้างงาน
- (2) กรณีการให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐานและก่อให้เกิดความเสียหาย
- (3) กรณีการละเมิดต่อสิทธิชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

โดย วว. มีการดำเนินงานโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคของบุคคล ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม หากมีการร้องเรียนการดำเนินการของ วว. ให้มีการตรวจสอบและนำเรื่องร้องเรียนเข้าสู่กระบวนการสืบสวน หรือสอบสวนหาข้อเท็จจริงหรืออื่นๆ ตามระเบียบข้อบังคับ ข้อกฎหมายพร้อมกับแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบผลหรือความคืบหน้าของการดำเนินการ

กรณีที่ควรมีการไต่ถามไต่สวนข้อพิพาท เช่น ด้านแรงงานสัมพันธ์ วว. กำหนดให้กองบริหารบุคคล เป็นผู้ประสานกรรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท เป็นต้น หากเรื่องร้องเรียนเกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่นให้มีการส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว

อย่างไรก็ตาม วว. ยังไม่เคยเกิดกรณีที่มีผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของ วว. โดยตรง

ผลการตรวจสอบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน

จากการตรวจสอบพบว่า วว. มีการดำเนินการตามรายการการตรวจสอบด้านสิทธิมนุษยชนครบถ้วนในทุกประเด็น เนื่องจาก วว. ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามกฎหมาย และมาตรฐานสากลจึงทำให้ไม่พบการดำเนินงานที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน

- การดำเนินงานและกิจกรรมของ วว.
 - >> ได้รับการประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนอย่างครบถ้วน
- การดำเนินงานที่ระบุว่ามีความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนสูง
 - >> มีมาตรการควบคุมในการลดความเสี่ยง และกระบวนการแก้ไขอย่างเป็นระบบ
 - >> มีการทบทวนปรับปรุงมาตรการรองรับ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าองค์กรจะไม่มีการดำเนินงานที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน
- ในปี 2568 วว. ไม่มีกรณี หรือคดีที่ วว. ละเมิดด้านสิทธิมนุษยชน
 - >> ไม่พบการละเมิดด้านสิทธิมนุษยชน ในทุกด้านที่ดำเนินการตรวจสอบ ตามขอบเขต และผู้ถือครองสิทธิ์ที่เกี่ยวข้อง

2.3

มีการนำเสนอเกี่ยวกับการตรวจสอบสิทธิมนุษยชน
อย่างรอบด้านตลอดห่วงโซ่อุปทาน เช่น การระบุความเสี่ยง
รวมถึง แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

กระบวนการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (HRDD) ของ วว.

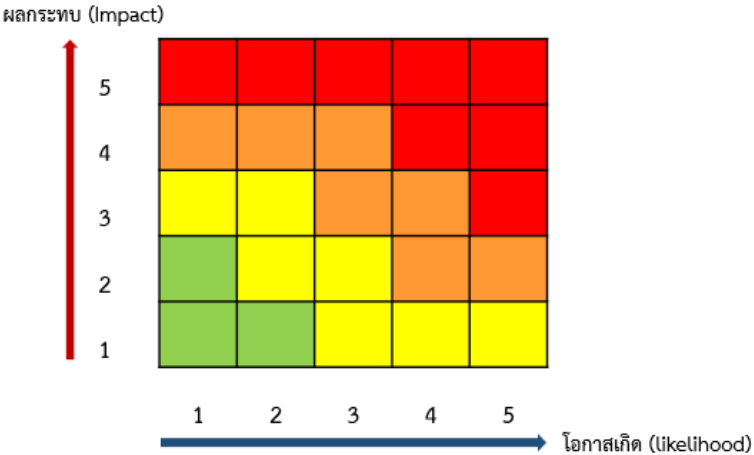

การกำหนดขอบเขตการตรวจสอบด้านสิทธิมนุษยชน

กลุ่มผู้ถือครองสิทธิ์ กับประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง			
1. ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม	2. ลูกค้า (งานวิจัยและบริการ)	3. พนักงาน วว.	4. คู่ค้า/ผู้รับจ้างภายนอก (Supplier)
• อาชีวอนามัย (สุขภาพ) และความปลอดภัย • มาตรฐานการครองชีพ • ผลกระทบเชิงลบทางสิ่งแวดล้อม • ข้อมูลส่วนบุคคล	• อาชีวอนามัย (สุขภาพ) และความปลอดภัย • การเลือกปฏิบัติ และการล่วงละเมิดต่อลูกค้า • ข้อมูลส่วนบุคคล	• สภาพการทำงาน/จ้างงาน • อาชีวอนามัย (สุขภาพ) และความปลอดภัย • เสรีภาพในการสมาคม และเจรจาต่อรอง • การเลือกปฏิบัติ และการล่วงละเมิดต่อพนักงาน • การใช้แรงงานผิดกฎหมาย • ข้อมูลส่วนบุคคล	• สภาพการทำงาน/จ้างงาน • อาชีวอนามัย (สุขภาพ) และความปลอดภัย • การเลือกปฏิบัติ และการล่วงละเมิดต่อคู่ค้า/ผู้รับจ้างภายนอก • การใช้แรงงานผิดกฎหมาย • ข้อมูลส่วนบุคคล

การประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน โดยวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดขึ้นและผลกระทบ

ระดับความเสี่ยง (Risk Level)	ต่ำ (Low)	ปานกลาง (Medium)	สูง/มีนัยสำคัญ (High)	สูงมาก/วิกฤติ (Very High)
---------------------------------	--------------	---------------------	--------------------------	------------------------------

เกณฑ์การประเมินโอกาสเกิด

ระดับโอกาสที่จะเกิดขึ้น	เกณฑ์การประเมินโอกาสที่จะเกิด (Likelihood Criteria)
5 มีโอกาสสูงมาก	เหตุการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนเคยเกิดขึ้นในอดีต และอาจเกิดขึ้นในปัจจุบัน (เกิดขึ้นในทุกปี)
4 มีโอกาสสูง	เหตุการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนเคยเกิดขึ้นในอดีต และอาจเกิดขึ้นในปัจจุบัน (5-8 ครั้งใน 10 ปี)
3 มีโอกาสปานกลาง	เหตุการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนเคยเกิดขึ้นในอดีต และอาจเกิดขึ้นในปัจจุบัน (1-4 ครั้งใน 10 ปี)
2 มีโอกาสน้อย	เหตุการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนไม่เคยเกิดขึ้นกับองค์กรใน 10 ปีที่ผ่านมา แต่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรอื่นที่คล้ายกัน
1 มีโอกาสน้อยมาก	ไม่เกิดขึ้น

ระดับความเสี่ยง	ความหมาย
สูงมาก	ความเสี่ยงที่ วว. ยอมรับไม่ได้ ต้องหยุดการดำเนินการในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงทันที เนื่องจากจะเป็นการละเมิดกฎหมายไทยที่บังคับใช้กับ วว. เช่น แรงงานบังคับ การปล่อยมลภาวะเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด
สูง	ความเสี่ยงที่ วว. ต้องมีการจัดการเพื่อหามาตรการในการลดระดับความเสี่ยงทันที เพื่อให้ระดับความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เนื่องจากการดำเนินการไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล แต่ยังไม่ถึงขนาดเป็นการละเมิดกฎหมายไทย เช่น การไม่เคารพสิทธิผู้มีส่วนได้เสียในห่วงโซ่อุปทาน
ปานกลาง	ความเสี่ยงที่ วว. ให้ความสนใจในการจัดการ เพื่อหามาตรการในการลดระดับความเสี่ยง และคอยติดตามตรวจสอบสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงอย่างเป็นประจำและต่อเนื่อง เพราะอาจได้รับผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนในห่วงโซ่อุปทาน และทำให้ได้รับการยอมรับลดลงจากสังคมหรือชุมชน
ต่ำ	ความเสี่ยงที่ วว. สามารถยอมรับได้ โดยถือว่ากลไกในการปฏิบัติงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน สามารถดูแลระดับความเสี่ยงนี้ได้ มีการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมและบรรเทาผลกระทบ

เกณฑ์การประเมินผลกระทบ

ระดับของผลกระทบ (Scale)	ต่ำมาก (1)	ต่ำ (2)	ปานกลาง (3)	สูง (4)	สูงมาก (5)
1. ผลกระทบต่อสุขภาพ	- ผลกระทบต่อสุขภาพกายและจิตใจเล็กน้อยหรือไม่มีเลย - ไม่มีการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บหรือสามารถรักษาได้ด้วยวิธีการปฐมพยาบาล	- ผลกระทบต่อสุขภาพเล็กน้อยและผลกระทบทางจิตใจในระยะสั้น - มีการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บที่ต้องได้รับการรักษาพยาบาล หรือจำเป็นต้องเปลี่ยนไปปฏิบัติหน้าที่อื่น (ไม่หยุดงาน)	- ผลกระทบในระดับปานกลางต่อสุขภาพและผลกระทบทางจิตใจในระยะยาว - มีการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บที่ต้องได้รับการรักษาพยาบาลพร้อมการฟื้นฟู (การบาดเจ็บที่ทำให้ต้องหยุดงาน)	- ผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสุขภาพ - มีการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บอย่างร้ายแรงที่ส่งผลให้เกิดความพิการหรือเสียชีวิต	- ผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ - ได้แก่ การเจ็บป่วย หรือบาดเจ็บที่รุนแรงจนถึงขั้นทุพพลภาพ หรือเสียชีวิตมากกว่า 1 ราย ไม่สามารถกลับไปใช้ชีวิตตามปกติได้
2. ผลกระทบต่อปัจจัยอื่นๆ (เช่น ทรัพย์สิน ข้อมูลส่วนบุคคล และการจำกัดสิทธิ เป็นต้น)	ผลกระทบต่อการดำรงชีวิตเล็กน้อยหรือไม่มีเลย (ไม่มีผลกระทบต่อการอพยพโยกย้ายถิ่นฐาน การเปลี่ยนอาชีพ หรือวิถีชีวิต หรือมีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตบางอย่าง แต่ไม่จำเป็นต้องปรับตัว หรือไม่ลดทอนคุณภาพชีวิต)	มีการปรับตัวในระยะสั้นเล็กน้อยหรือส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตโดยการเปลี่ยนแปลงบางส่วนของวิถีชีวิตจากเดิม (ได้แก่ การอพยพโยกย้ายถิ่นฐาน การเปลี่ยนอาชีพ หรือการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตใดๆ โดยไม่มีผลกระทบต่อการดำรงชีพ สถานะทางเศรษฐกิจ หรือคุณภาพชีวิต)	มีการปรับตัวในระยะยาวเล็กน้อยหรือส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตโดยการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตจากเดิมในระดับปานกลาง (ได้แก่ การสูญเสียโอกาสหรือมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากการอพยพโยกย้ายถิ่นฐาน การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตใดๆ ที่จำกัดคุณภาพชีวิตตามปกติ)	ผลกระทบต่อการดำรงชีวิตจนถึงขั้นต้องเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตอย่างมีนัยสำคัญ (ได้แก่ สูญเสียโอกาสหรือมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากการอพยพโยกย้ายถิ่นฐาน การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตใดๆ ที่ก่อให้เกิดหนี้สินหรือจำกัดคุณภาพชีวิตตามปกติ)	ไม่สามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติรวมถึงการจำกัดสิทธิของผู้ได้รับผลกระทบ (ได้แก่ การอพยพย้ายถิ่นฐานโดยบังคับ การสูญเสียงานหรือได้รับผลกระทบต่อการหางานจนถึงขั้นต้องอพยพ)
3. จำนวนของผู้ได้รับผลกระทบ (Scope)	ไม่มีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 0)	ผลกระทบต่อบางส่วนของผู้มีส่วนได้เสียในกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียเฉพาะเจาะจง (< ร้อยละ 25)	ผลกระทบต่อบางส่วนของผู้มีส่วนได้เสียในกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียเฉพาะเจาะจง (ร้อยละ 25 - < ร้อยละ 50)	ผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียส่วนใหญ่ในกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียเฉพาะเจาะจง (ร้อยละ 50 - < ร้อยละ 100)	ผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกคนในกลุ่ม (ได้แก่ คนในชุมชนทั้งหมด พนักงานทั้งหมด คู่ค้าทั้งหมด ลูกค้าทั้งหมด) (ร้อยละ 100)
4. ความสามารถในการเยียวยาผลกระทบ (Remediation)	สามารถฟื้นฟูได้ทันทีหรือใช้เวลาฟื้นฟูน้อยกว่า 3 เดือน	ใช้เวลาฟื้นฟู 3 ถึง 6 เดือน	ใช้เวลาฟื้นฟูมากกว่า 6 เดือนถึง 1 ปี	ใช้เวลาฟื้นฟูมากกว่า 1 ถึง 3 ปี	ไม่สามารถฟื้นฟูได้ หรือจะใช้เวลาฟื้นฟูมากกว่า 3 ปี

ตัวอย่าง การตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence) ของ วว. ปี 2568

ทะเบียนความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2568														
กลุ่มผู้ถือครองสิทธิ์ (Rights-Holders) : <u>กลุ่มที่ 1</u> ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม														
ลำดับที่	การตรวจสอบสถานะด้านสิทธิมนุษยชน	การดำเนินการของ		ระดับความเสี่ยงหากไม่มีการดำเนินการ / ไม่เพียงพอ (Inherent Risk)				มาตรการควบคุมที่มีอยู่/ ข้อมูลการดำเนินงานของ วว. ถ้า "ไม่มี" โปรดระบุ ว่า "ไม่มี" ถ้า "มี" โปรดระบุรายละเอียด	ระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่ หลังดำเนินงานตามมาตรการควบคุม				ผู้รับผิดชอบหลัก (Risk Owner) / ผู้ทำการประเมิน	
		มี	ไม่มี	โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (I)	ความรุนแรง (LxI)	ระดับความเสี่ยง		โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ความรุนแรง (LxI)	ระดับความเสี่ยง		
1.1 อาชีวอนามัย (สุขภาพ) และความปลอดภัย														
1.1.1	มีกระบวนการเพื่อป้องกันไม่ให้โครงการหรือกิจกรรมขององค์กรส่งผลกระทบต่อสุขภาพของชุมชน (เช่น เสียง กลิ่น ฝุ่น หรือสารเคมี เป็นต้น)	✓		2	4	8	สูง	วว. มีมาตรการดำเนินงาน ดังนี้ 1. การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของชุมชน ก่อนเริ่มดำเนินโครงการ เพื่อเสนอพิจารณาอนุมัติโครงการตามกระบวนการของ วว. 2. การสื่อสารและการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ร่วมกันกำหนดขอบเขตและแนวทางการประเมินผลกระทบทั้งต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอย่างครอบคลุม 3. การควบคุมป้องกันเชิงกายภาพในพื้นที่ปฏิบัติการ ได้แก่ ติดตั้งป้ายเตือน บริเวณอันตราย, ตรวจสอบและบำรุงรักษาอุปกรณ์, จัดระบบรับมือเหตุฉุกเฉิน เช่น การรั่วไหลของสารเคมี, เก็บสารเคมีในภาชนะปิดมิดชิด และมีระบบระบายอากาศที่ดี, สำหรับพื้นที่	1	1	1	ต่ำ	คณะทำงาน คปอ./ หัวหน้าโครงการ/ ผู้รับผิดชอบโครงการ	
< > ... 1. ชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม 2. ลูกค้า (งานวิจัยและบริการ) 3. พนักงาน วว. 4. คู่ค้า-ผู้รับจ้าง ... + : ◀ ▶														

ผลการดำเนินงาน ปี 2568

ว. ดำเนินการตรวจสอบ และติดตามผลการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน และมีการสื่อสารให้ความรู้ และอบรมพนักงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันการเกิดประเด็นความเสี่ยงที่อาจเป็นการละเมิดด้านสิทธิมนุษยชน

โดยมีผลการดำเนินงานในปี 2568 ดังนี้

- ✓ การดำเนินงานและกิจกรรมของ ว.
 - >> ได้รับการประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนอย่างครบถ้วน
- ✓ การดำเนินงานที่ระบุว่ามีความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนสูง
 - >> มีมาตรการควบคุมในการลดความเสี่ยง และกระบวนการแก้ไขอย่างเป็นระบบ
 - >> มีการทบทวนปรับปรุงมาตรการรองรับ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าองค์กรจะไม่มี การดำเนินงานที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน
- ✓ ในปี 2568 ว. ไม่มีกรณี หรือคดีที่ ว. ละเมิดด้านสิทธิมนุษยชน
 - >> ไม่พบการละเมิดด้านสิทธิมนุษยชน ในทุกด้านที่ดำเนินการตรวจสอบตามขอบเขต และผู้ถือครองสิทธิ์ที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน HRDD อย่างต่อเนื่อง ในปี 2569

1. บูรณาการเชื่อมโยง HRDD กับระบบบริหารความเสี่ยงขององค์กร พัฒนาสู่การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นรูปธรรม ให้ทุกส่วนงานในองค์กร ดำเนินการประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการตรวจสอบสิทธิมนุษยชน อย่างรอบด้านทั่วทั้งองค์กร
2. การทบทวนสิทธิ/ สวัสดิการ สำหรับคู่สมรส เพื่อสนับสนุนบุคลากรที่มีความหลากหลายทางเพศ ให้สอดคล้องกับกฎหมายสมรสเท่าเทียมในปัจจุบัน

2.5

มีการนำเสนอการดำเนินงานขององค์กร
ที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน
ของประเทศไทย หรือหลักสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ

แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนภายใต้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

การตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน

ผลการดำเนินงาน

ทบทวนแบบประเมิน รูปแบบ และกระบวนการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (HRDD) ของ วว. และจัดทำข้อเสนอแนะความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2568

การดำเนินโครงการ

คณะทำงานด้านสิทธิมนุษยชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมดำเนินการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (HRDD) ตามหลักการของ UN Guiding Principles on Business and Human ตามแบบฟอร์มทะเบียนความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2568

ความก้าวหน้า

1. การดำเนินงานและกิจกรรมของ วว. ได้รับการประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนอย่างครบถ้วน
2. การดำเนินงานที่ระบุว่ามีความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนสูง มีมาตรการควบคุมในการลดความเสี่ยง และกระบวนการแก้ไขอย่างเป็นระบบ และมีการทบทวนปรับปรุงมาตรการรองรับ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าองค์กรจะไม่มีกรณีการดำเนินงานที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน
3. ไม่พบการละเมิดด้านสิทธิมนุษยชน ในทุกด้านที่ดำเนินการตรวจสอบ ตามขอบเขต และผู้ถือครองสิทธิ์ที่เกี่ยวข้อง

ทะเบียนความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2568													
กลุ่มผู้ถือครองสิทธิ์ (Rights-Holders) : กลุ่มที่ 1 ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม													
ลำดับที่	การตรวจสอบสถานะด้านสิทธิมนุษยชน	การดำเนินการของ		ระดับความเสี่ยงหากไม่มีการดำเนินการ / ไม่เพียงพอ (Inherent Risk)				มาตรการควบคุมที่มีอยู่/ ข้อมูลการดำเนินงานของ วว. ถ้า "ไม่มี" ไม่กระทบฯ "ไม่มี" ถ้า "มี" ไม่ได้ตรวจละเอียด	ระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่ หลังดำเนินการตามมาตรการควบคุม				ผู้รับผิดชอบหลัก (Risk Owner) / ผู้ทำการประเมิน
		มี	ไม่มี	โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (I)	ความรุนแรง (LxI)	ระดับความเสี่ยง		โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ความรุนแรง (LxI)	ระดับความเสี่ยง	
1.1 อาชีวอนามัย (สุขภาพ) และความปลอดภัย													
1.1.1	มีกระบวนการเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการหรือกิจกรรมขององค์กรส่งผลกระทบต่อสุขภาพของชุมชน (เช่น เสียง กลิ่น ฝุ่น หรือสารเคมี เป็นต้น)	✓		2	4	8	สูง	วว. มีมาตรการดำเนินงาน ดังนี้ 1. การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของชุมชน ก่อนเริ่มดำเนินโครงการ เพื่อเสนอพิจารณาอนุมัติโครงการตามกระบวนการของ วว. 2. การสื่อสารและการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ร่วมกันกำหนดขอบเขตและแนวทางการประเมินผลกระทบเพื่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอย่างครอบคลุม 3. การควบคุมป้องกันเชิงกายภาพในพื้นที่ปฏิบัติการ ได้แก่ ติดตั้งป้ายเตือน บริเวณอันตราย, ตรวจสอบและบำรุงรักษาอุปกรณ์, จัดระบบรีไซเคิลของเสีย เช่น การรีไซเคิลของสารเคมี, เก็บสารเคมีในภาชนะปิดมิดชิด และมีระบบระบายอากาศที่ดี, สำหรับพื้นที่	1	1	1	ต่ำ	คณะทำงาน คปอ./ หัวหน้าโครงการ/ ผู้รับผิดชอบโครงการ
< > ... 1. ชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม 2. ลูกค้า (งานวิจัยและบริการ) 3. พนักงาน วว. 4. ผู้ค้า-ผู้รับจ้าง ... + : ◀ ▶													

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
Thailand Institute of Scientific and Technological Research (TISTR)

Thank you

